

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет східних мов
Кафедра китайської мови і перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРАКТИКУМ СХІДНОЇ МОВИ (КИТАЙСЬКОЇ):
ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ**

для студентів

спеціальності	035 «Філологія»
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
спеціалізації	035.065 Східні мови і літератури (переклад включно),
перша – китайська	
освітньої програми	035.065.01 Мова та література (китайська)

2023-2024 навчальний рік

Розробники:

Цимбал С.В. – завідувач кафедри китайської мови і перекладу; доцент кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка.

Ільницька М.Б. – викладач кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка.

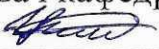
Викладачі:

Ситник І.В., доцент кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка.

Максимець В.О., старший викладач кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри китайської мови і перекладу (протокол від «25» серпня 2023 року №1).

Завідувач кафедри китайської мови і перекладу

 С.В. Цимбал

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми мова і література (китайська)

25. 08.2023 р.

Гарант освітньої програми (С.В. Цимбал)

Робочу програму перевірено

17. 08.2023 р.

Заступник декана Факультету східних мов

 (Ю.В. Боришполець)

Пролонговано:

на 2024/2025 н.р. _____ (_____), «___» _____ 2024 р., протокол №___

на 2025/2026 н.р. _____ (_____), «___» _____ 2025 р., протокол №___

на 2026/2027 н.р. _____ (_____), «___» _____ 2026 р., протокол №___

на 2027/2028 н.р. _____ (_____), «___» _____ 2027 р., протокол №___

1. Опис навчальної дисципліни

Практика перекладу

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна		
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання навчання та оцінювання	китайська, українська		
Загальний обсяг кредитів / годин	2/60		
Курс	4		
Семестр	7		
Кількість змістових модулів з розподілом	1		
Обсяг кредитів	1		
Обсяг годин, в тому числі:	30		
Аудиторні	18		
Модульний контроль	2		
Семестровий контроль	30		
Самостійна робота	10		
Форма семестрового контролю	Екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Практика перекладу (китайська мова)» є вдосконалення студентами навичок усного мовлення; розвиток техніки читання, писемних та мовленнєвих навичок, покращення навичок розуміння та інтерпретації тексту, оволодіння новим лексичним та граматичним матеріалом.

Завдання дисципліни передбачають:

- розвивати **загальні компетентності** такі, як:
 - ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
 - ЗК4 Здатність бути критичним і самокритичним.
 - ЗК5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
 - ЗК6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
 - ЗК7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
 - ЗК8 Здатність працювати в команді та автономно.
 - ЗК9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.
 - ЗК11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- розвивати **фахові компетентності** спеціальності:
 - ФК2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання промову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
 - ФК4 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди китайської, описувати соціолінгвальну ситуацію.

- ФК6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати китайську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу текстів китайською мовою.
- ФК8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.
- ФК10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ФК11 Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- ФК12 Здатність до організації ділової комунікації.
- ФК13 Комунікативні компетенції: Лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;
- ФК14 Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.
- ФК15 Інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності;
- ФК16 Країнознавчо-міжкультурна компетентність передбачає: знання студентів про культуру країн, мова яких вивчається; володіння особливостями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в типових ситуаціях спілкування; володіння різними видами мовленнєвої діяльності в ситуаціях міжкультурної взаємодії.

3.Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання:

Знання, вміння, розуміння, навички:

- ПРН1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та китайською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН3 Організувати процес свого навчання й самоосвіти.
- ПРН5 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
- ПРН6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- ПРН7 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ПРН9 Характеризувати діалектні та соціальні різновиди китайської мови, що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ПРН10 Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН11 Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
- ПРН12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ПРН14 Використовувати китайську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- ПРН16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- ПРН17 Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- ПРН18 Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної

філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

- ПРН20 Володіти мовою фаху на рівні С1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання;
- ПРН21 Застосовувати знання та вміння у перекладацькій практиці з використанням новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ пп/п	Назви розділів	Кількість годин				
		Разом	Практичних	Модульний контроль	Самостійна робота	Семестровий контроль
VII семестр						
Змістовий модуль I						
1.	Тема 1. 气候变化	4	2		2	
2.	Тема 2. 网络时代	2	2			
3.	Тема 3. 环保产业	4	2		2	
4.	Тема 4. 教育国际化	2	2			
5.	Тема 5. 世界遗产	4	2		2	
6	Тема 6. 中医文化	2	2			
7	Тема 7. 健身时代	4	2		2	
8	Тема 8. 家庭教育	2	2			
9	Тема 9. 食品安全	4	2		2	
	МК 1	2		2		
	Усього за VII семестр	30	18	2	10	30

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

ТЕМА 1. 气候变化

Основний текст наукового стилю «气候变化» (зміни в кліматі). Робота з текстом, робота над глосарієм після тексту, опрацювання лексичного матеріалу. На основі цього тексту навчитися грамотно транскрибувати, транслітерувати загальнонаукові терміни, не порушуючи загальну стилістику твору оригіналу, навчитися адекватно сприймати й перекладати дискусійні питання, як ставить у твої автор. При перекладі термінів навчитися віршувати завдання, які є проблемними для перекладача.

ТЕМА 2. 网络时代

Основний текст публіцистичного стилю «网络时代» (епоха інтернету). Робота з текстом, робота над глосарієм після тексту, опрацювання лексичного матеріалу. На основі цього тексту навчитися чітко дотримуватися думки автора твору оригіналу, виробити граматичну правильність, а також навчитися перекладати такі твори з урахуванням потреб реципієнта інформації.

ТЕМА 3. 环保产业

Основний текст науково-публіцистичного стилю «环保产业» (природоохоронна промисловість). Робота з текстом, робота над глосарієм після тексту, опрацювання лексичного матеріалу. На основі цього тексту навчитися грамотно транскрибувати, транслітерувати загальнонаукові терміни, не порушуючи загальну стилістику твору оригіналу, навчитися адекватно сприймати й перекладати дискусійні питання, як ставить у твої автор. При перекладі термінів навчитися віршувати завдання, які є проблемними для перекладача.

ТЕМА 4. 教育国际化

Основний текст науково-технічного стилю «教育国际化» (інтернаціоналізація освіти). Робота з текстом, робота над глосарієм після тексту, опрацювання лексичного матеріалу. На основі цього тексту навчитися чітко дотримуватися думки автора твору оригіналу, виробити граматичну правильність, а також навчитися перекладати такі твори з урахуванням потреб реципієнта інформації. Навчитися на зловживати при перекладі науково-технічної літератури такими способами перекладу як транскрипція (транслітерація) та гіперонімічне перейменування (особливо при перекладі з китайської на українську), зменшити функціонування дескриптивних перифраз (особливо при перекладу з китайської на українську).

ТЕМА 5. 世界遗产

Основний текст художнього стилю «世界遗产» (світова спадщина). Робота з текстом, робота над глосарієм після тексту, опрацювання лексичного матеріалу. На основі цього тексту навчитися чітко дотримуватися думки автора твору оригіналу, виробити граматичну

правильність, а також навчитися перекладати такі твори з урахуванням потреб реципієнта інформації.

ТЕМА 6. 中医文化

Основний текст художнього стилю «中医文化» (традиційна китайська медицина). Робота з текстом, робота над глосарієм після тексту, опрацювання лексичного матеріалу. Ознайомитися зі способами перекладу внутрішньомовних реалій, діалектизмів й безеквівалентної лексики на базі цього мовного матеріалу перекладу. Здобути знання щодо перекладу української мовою історичних реалій Китаю, а також теоретичні та практичні знання щодо передачі реалій-фразеологізмів в двомовному просторі.

ТЕМА 7 健身时代

Основний текст художнього стилю «健身时代» (ера фітнесу). Робота з текстом, робота над глосарієм після тексту, опрацювання лексичного матеріалу. На основі цього тексту навчитися чітко дотримуватися думки автора твору оригіналу, виробити граматичну правильність, а також навчитися перекладати такі твори з урахуванням потреб реципієнта інформації.

ТЕМА 8 家庭教育

Основний текст наукового-публіцистичного стилю «家庭教育» (домашня освіта). Робота з текстом, робота над глосарієм після тексту, опрацювання лексичного матеріалу. На основі цього тексту навчитися чітко дотримуватися думки автора твору оригіналу, виробити граматичну правильність, а також навчитися перекладати такі твори з урахуванням потреб реципієнта інформації.

ТЕМА 9 食品安全

Основний текст публіцистичного стилю «食品安全» (безпечність харчових продуктів). Робота з текстом, робота над глосарієм після тексту, опрацювання лексичного матеріалу про розвиток генетично-модифікованих продуктів, що призводить до зникнення цілих галузей сільського господарства. На основі цього тексту навчитися чітко дотримуватися думки автора твору оригіналу, виробити граматичну правильність, а також навчитися перекладати такі твори з урахуванням потреб реципієнта інформації.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

VII семестр

	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	9	9
2.	Робота на практичному занятті	10	9	90
3.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	5	25
4.	Проміжний модульний контроль	25	1	25
Максимальна кількість балів		149		
Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів		60/149=0,4		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

До кожної прочитаної частини слід вивчити словниковий мінімум та написати переклад за змістом.

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання
Змістовий модуль I	Індивідуальне		
1. Глосарій (<i>x 5 текстів</i>)	опитування	5x5=25	В межах модулю I
2. Переклад тексту (письмовий) (<i>x 5 текстів</i>)			
Разом		25 балів	

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Кожен модуль включає бали за *модульну контрольну роботу* (модульний контроль).

Форма проведення: письмова

Максимальна кількість балів: 25 балів

Критерії оцінювання: модульна контрольна робота включає 2 завдання, правильне виконання яких оцінюється у 10 і 15 балів відповідно.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення екзамену: усна.

Тривалість проведення: 80 хвилин.

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання: білет містить 2 завдання, кожне з яких оцінюється в 20 балів. Під завданнями маються на увазі тексти, які потрібно прочитати, перекласти та проаналізувати.

6.5 Орієнтовний перелік тем для семестрового контролю.

1. Система освіти в Китаї.
2. Життя у великому місті.
3. Охорона навколишнього середовища в Китаї.
4. Природні та техногенні катастрофи в Китаї.
5. Проблема паління в Китаї.
6. Лише кропіткою працею досягнеш успіху.
7. Спогади дитинства.
8. Епоха інтернету.
9. Природоохоронна промисловість.
- 10.Інтернаціоналізація освіти.
- 11.Відмова від привабливості.
- 12.Екологія робочого місця.
- 13.Традиційна китайська медицина.
- 14.Домашня освіта.
- 15.Читання й мислення.
- 16.Життя й екологія.
- 17.Світова спадщина.
- 18.Безпечність харчових продуктів.
- 19.Ера фітнесу.
- 20.Традиції та культура КНР.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
		Незадовільно з можливістю повторного

FX	35-59 балів	складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Практикум східної мови (китайська мова): Практика перекладу»

Разом – 30 год., практичні заняття - 36 год.: VII семестр – 18 год., самостійна робота – 10 год., модульний контроль — 2 год.

семестровий контроль – 30 год. (екзамен).

VII семестр

Модулі	Змістовий модуль I								
Теми практичних занять	ТЕМА 1	ТЕМА 2	ТЕМА 3	ТЕМА 4	ТЕМА 5	ТЕМА 6	ТЕМА 7	ТЕМА 8	ТЕМА 9
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Робота на практичних заняттях	1x10б.	1x10б.	1x10б.	1x10б.	1x10б.	1x10б.	1x10б.	1x10б.	1x10б.
Самостійна робота	5		5		5		5		5
Модульний контроль	Модульна контрольна робота (25 балів)								
Разом за VII семестр			149 балів						
Екзамен			40 балів						

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. 标准教程 HSK5 上。北京, 2009.
2. 标准教程 HSK6 下。北京, 2009.
3. 中国的故事。北京, 2014.
4. 高级阅读. I / 罗青松编著. — 2 版. — 北京 : 北京语言大学出版社, 2011.7 (发展汉语) 普通高等教育“十一五”国家级规划教材. 139 页.
5. 时代. 高级汉语报刊阅读教程. 上册 / 吴卸耀, 常志斌, 石旭登编著. — 北京 : 北京语言大学出版社, 2011 (2014.7 重印) 184 页.
6. 时代. 高级汉语报刊阅读教程. 下册 / 吴卸耀, 石旭登编著. — 北京 : 北京语言大学出版社, 2012. 1 200 页.
7. 汉语口语习惯用语言教程/沈建华编著. — 北京 : 北京语言大学出版社, 2012 重印. 207 页.
8. 赢在中国 — 商务汉语系列教程. 提高篇 / 李瑾主编 — 北京 : 北京语言大学出版社, 2010. 12. 279 页.
9. 实用英汉对比与翻译。北京, 2009.

Додаткова література

1. Базік І. І. Переклад китайськомовних казок англійською та українською мовами / Базік І. І., Корольова Т. М. // Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. –2018. – № 27. – С. 20 – 29.
2. Война М.О., Тулупова А.І. Китайсько-англійський та китайсько-український переклад інформаційно-новинних текстів (синтаксичний аспект) // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія, 2019. – Вип. 39. – С. 55-58.
3. Война М.О. Паратаксис та гіпотаксис в контексті китайсько-англійського перекладу. Закарпатські філологічні студії. – Ужгород: Видавничий дім “Гельветика”, 2022. Вип. 22. Том 1. – С.149-153.
4. Дерік І.М. Конспект лекцій із навчальної дисципліни ОК 09 «Теорія і практика перекладу» Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня 1-4-го років навчання, денної та заочної форми. Одеса. - 2021. - 92 с.
5. Донець П., Мотрохов А. Лінгвокультурна специфіка китайської поезії та способи її компенсації при перекладі. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна.

- Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов. 2018. (87). С. 45-151.
6. Єфименко Т.М. Послідовний переклад та техніки нотування: навчально-методичний посібник / Єфименко Т.М. – Миколаїв, 2021. – с. 185.
 7. Зосімова О.Ю., Александрова О.В.. Типологічні характеристики перекладу китайськомовної науково-технічної літератури англійською та українською мовами // Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2018. – Вип. 27. – С. 105-115.
 8. Кірносова Н. А. Система трансформацій в українському та китайському перекладознавстві. Китайська цивілізація: традиції та сучасність : збірник статей. Київ, 2007. С. 43–46.
 9. Кірносова Н. А., Цісар Н. З. Пекін vs Бейдзін, Чжуанцзи vs Джвандзи: проєкт української практичної транскрипції китайської мови. К.: Сафран, 2020. 128 с.
 10. Лю Яньші, Кравченко Г.Ю., Підготовка перекладачів-бакалаврів у закладах вищої освіти Китаю. Проблеми інженерно-педагогічної освіти, 2020. – Вип. 67. - С. 162-170.
 11. Мацегора І.Л. Вступ до перекладознавства. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 97 с.
 12. Новицька О.А. Навчальний посібник переклад та редагування текстів різних жанрів: Маріуполь, 2019. – 104 с.
 13. Сливка Л. Основи перекладу науково-технічної літератури - Fundamentals of Translation of Scientific and Technical Literature : навч. посіб. Дрогобич : ДДПУ ім. І. Франка, 2023. 134 с.
 14. Солодка А.К. Соціолінгвістичні та прагматичні проблеми перекладу : навчально-методичний посібник. – Миколаїв: ФОП Швець В.М., 2019 – 53 с.
 15. Стоянова Т.В. Філософські основи перекладу англійськомовного тексту китайською мовою. Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. 2019. – Вип. 28. – С. 177-187.
 16. Тулупова, А. І., Вечоринська, Т. В. Синтаксичні трансформації у разі українсько-китайського перекладу нормативно-технічної документації. Китаєзнавчі дослідження, 2022. (1). - С. 83-94.
 17. Фоміна, Л. В. Особливості перекладу художніх творів. Методично-навчальний посібник з дисципліни «Особливості перекладу художніх творів» для магістрів за спеціальністю «Переклад». / к.ф.н. Л.В. Фоміна. — Дніпропетровськ: вид-во НГУ, 2015. — 178 с.
 18. Шекера Я. В. До проблеми перекладу китайської поезії доби Сун (X – XIII ст.) у жанрі ци українською мовою / Я. В. Шекера // Сходознавство. – 2008. – № 41 – 42. – С. 182 – 192.
 19. Ясинська Т.О. Навчальний посібник до практичних занять з навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу» (завдання до аудиторної та самостійної роботи студентів): Одеса, 2023. – 113 с.
 20. He X. B. Explication in Chinese translation process. / X. B. He — Journal of PLA // University of Foreign Languages. — 2003. — № 4. — P. 63–66.

21. Qinghai Chen, Qiuli Levin, Kening Li and Le Tang. 求实商务汉语. Routledge, 2019. 290 p.
22. 余东、陈可培。论翻译策略的文化内因 / 东余，可培陈。// 解放军外国语学院学报。- 2003年。-312页。